

Aan Zijne Excellentie de Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen te 's-Gravenhage.

Ondergetekenden E.Veldman, H.Kuipers en T.Tamminga, tesamen vormend het bestuur v/h Waterschap het Lageland, Gem Slochteren, (Groningen) geven met verschuldigten eerbied te kennen.

Dat in hun bezit is een windwatermolen, die sinds 1945 niet meer heeft gewerkt.

Dat deze molen in een dusdanige vervallen toestand verkeert, dat een jaar geleden de wieken moesten worden verwijderd omreden deze een gevaar voor de omgeving opleverden.

Dat in genoemd Waterschap in 1954 een modern electrisch ge- maal is gesticht, waardoor er in het geheel geen behoefte meer be- staat om deze molen te behouden.

Dat het herstel van deze molen zulke enorme bedragen zou vorderen, alsmede de bediening en jaarlijks terugkomende reparatie- kosten zo hoog zullen komen te liggen, dat het onmogelijk is dat deze molen weer rendabel te kunnen maken.

Dat de ruïne van deze molen het landschapschoon zeer schaad, *h* inplaats van het te bevorderen.

Om welker redenen het bestuur van genoemd waterschap Uw Excellentie beleefd doch dringend verzoekt, vergunning te willen verlenen de genoemde molen af te breken.

Vertrouwende van U Excellentie spoedig een gunstig antwoord te mogen ontvangen verblijven wij met verschuldigde eerbied U Excellenties dienstwillige dienaar namens alle ingelanden van dit Waterschap.

molen 99

*W. g. E. Veldman
Bl 127 en
139*

w.g.E.Veldman Voorzitter.

w.g.H.Kuipers Secretaris.

w.g.T.Tamminga Boekhouder.

PROVINCIALE GRONINGSE MOLENCOMMISSIE

Rykscommissie voor de Monumentenzorg.
Smidswater 7, 's GRAVENHAGE.

kantbeschikking 22 december 1955, no. 80197.

Groningen, 25 januari 1956.

Uw terszude aangehaalde kantbeschikking betreffende het verzoek van het bestuur van het waterschap Het Lage Land (gemeente Slochteren) om een sloopvergunning te mogen ontvangen voor zyn windwatermolen, doen wy u hiernevens weder toekomen. Wy delen hieromtrent het volgende mede :

De in Januari 1954 aan het waterschap gegeven opdracht, de windwatermolen in het kader van de wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstyd te herstellen, is in oktober 1955 door Heren Gedeputeerde Staten weer ingetrokken. Verder is er van het waterschapsbestuur geen enkele medewerking aan het in stand houden van de watermolen te verwachten. Integendeel, men geeft de molen rustig aan verval prys.

Onder deze omstandigheden kunnen wy tot ons leedwezen niet anders doen, dan u te adviseren te bevorderen dat aan de wens van het waterschap wordt voldaan en een sloopvergunning wordt verleend.

Onze tot u gerichte brief van 17 april 1953 gelieve u als niet geschreven te bescouwen.

Namens de Molencommissie :

deeg , voorzitter

B , secretaris

H. Bestinga 7

Provinciale Waterstaat van Groningen

Nr. 1451

GRONINGEN, 21 maart 1956.
verzonden: 22 MART. 1956

BIJLAGEN { terug 2
                  { nieuw -

Bericht op kantbesch. Ged. Staten
d.d. 6 febr. 1956, nr. 2222, 1e afd.

ONDERWERP: Wet Bescherming Waterstaats-
werken Oorlogstijd; windwatermolens
waterschap Lageland.

In de met nevenvermelde kantbeschikking hierbij teruggaande brief d.d. 2 febr. 1956 nr. 6604, afd. A, deelt de Minister van Verkeer en Waterstaat mede, dat gezien de belangrijke oppervlakte (1150 ha) welke onder de be-
maling van de onderhavige molen kan worden gebracht, s.i. niet zou mogen
worden berust in een gemis aan medewerking van het waterschap Lageland
tot behoud van de windwatermolens. Volgens de Minister is de situatie zo,
dat Uw College de bevoegdheid heeft om ternake maatregelen te gelasten en
om ervoor te waken, dat Uw besluiten ook worden uitgevoerd. De Minister
verzoekt Uw laatste beslissing tot het eventueel behoud van de molen op-
nieuw in overweging te willen nemen.

Naar aanleiding hiervan, heb ik de eer Uw College het volgende te be-
richten.

Naar ik ben ingelicht, is door de Prov. Molens Commissie aan de Minister
van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen geadviseerd voor deze molen een
sloopvergunning te verstrekken.

Aanleiding hiertoe was o.m. ook de slechte staat, waarin deze molen
sich bevindt.

De kosten tot herstel worden niet voldoende verantwoord geacht om dit
object als monument te behouden, temeer niet, nu blijkt, dat van de zijde
van het waterschap niet op de minste medewerking kan worden gerekend. Na
een eventueel herstel zou de molen waarschijnlijk toch weer worden ver-
waarloosd, zodat de herstelkosten dan nutteloos zouden zijn besteed.

Het toepassen van dwangmaatregelen om toch het nodige herstel en on-
derhoud te doen verrichten in een geval als het onderhavige kan beswaarlijk
worden aanbevolen. Wettelijk is zulke misschien wel mogelijk, maar uit

Aan
heren Gedeputeerde Staten
der provincie
coll. GRONINGEN

766 013

practische overwegingen is dit toch denkbaar. Het waterschap beschikt namelijk reeds over een nieuw, afzonderlijke bemalingsinstallatie met een voldoende capaciteit voor de gehele polder. Het opleggen van de verplichting om daarnaast een volledige tweede reserve-bemalingsinstallatie in de vorm van deze molen te blijven beheren en onderhouden geheel of ten dele op kosten van het waterschap zou wel erg ver gaan, temeer als in aanmerking wordt genomen, dat in de wet B.W.O. feitelijk niet is voorzien in een eventuele subsidie van de onderhoudskosten van de daaronder vallende objecten.

Dat in de brief van de Minister wordt gewezen op de oppervlakte van 1150 ha, welke in tijd van nood onder de bemaling van deze molen zou kunnen worden gebracht, doet wel vreemd aan, als hierbij het besluit van de Minister d.d. 23 november 1955 nr. 77917 afd. A wordt vergeleken, waarbij het verzoek om de nog in goede staat verkerende grootste Groninger windwatermolen van het waterschap Oostelijke Bedumerpolder (groot 1360 ha, met hierop eventueel aan te sluiten gronden zelfs tot 2377 ha op te voeren) voor een subsidie in het kader van de wet B.W.O. in aanmerking te laten komen, werd afgewezen.

Door de staat, waarin laatstbedoelde molen zich bevindt, als wel door de grootte en de omvang van het bemalingsgebied, zou de molen van de Oostelijke Bedumerpolder uiteraard veel beter in de maatregelen passen, als bedoeld in het kader van de wet B.W.O., dan de in verval geraakte windwatermolen van het waterschap Lageland.

Door de afwijzing van de molen van de Oostelijke Bedumerpolder is het door de Minister naar voren gebrachte belang van behoud van de molen van Lageland weinig overtuigend geworden.

Vergeleken bij de waterstaatkundige belangen die bij de molen zijn betrokken, wordt aan dit beperkte onderdeel toch al veel tijd van mijn dienst in beslag genomen. Het onder dwang herstellen en onderhouden zou onse besoeelingen al te zeer doen toenemen.

Op bovenstaande redenen, is er m.i. geen aanleiding Uw besluit om de molen van Lageland prijs te geven, te hersien.

Ik geef U in overweging de Minister voor zoveel nodig onder bovenstaande toelichting hiervan in kennis te stellen.

De directeur-hoofdingenieur
van de Provinciale Waterstaat:

O.K.N. 15923 I

-6 apr. 1956 →

Mole 99
nlt bl. 141.

De Provinciale Molencommissie
van GRONINGEN
Martinikerkhof 14

DE MINISTER VAN ONDERWIJS, KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

Overwegende dat het bestuur van het Waterschap het Lageland, gemeente Slochteren, verzocht heeft zijn windwatermolen aldaar te mogen slopen;

dat deze molen vermeld staat in de Voorlopige Lijst der Nederlandse Monumenten van Geschiedenis en Kunst, deel XI, bldz. 173;

dat deze molen in slechte staat van onderhoud verkeert; Gezien het advies van de Voorlopige Monumentenraad, (Afd. II, Rijkscommissie voor de Monumentenzorg);

Gelet op artikel 1 van de Tijdelijke Wet Monumentenzorg; Verleent aan adressant de gevraagde vergunning onder de volgende voorwaarden:

1. de molen dient geheel te worden gesloopt;
2. tenminste één week, voordat met de slopingswerkzaamheden een aanvang wordt gemaakt, moet daarvan kennis worden gegeven aan de Vereniging "De Hollandsche Molen", Reguliersgracht 9, Amsterdam en aan het Hoofd van de plaatselijke dienst van gemeentewerken en aan de Provinciale Molencommissie van Groningen, Martinikerkhof 14, Groningen;
3. het slopen dient op deskundige wijze te geschieden, opdat het materiaal onbeschadigd wordt verwijderd;
4. het afkomende materiaal moet zorgvuldig worden opgeslagen op een plaats, waar het tegen weer en wind beschermd is;
5. aan de Vereniging "De Hollandsche Molen" en aan de Provinciale Molencommissie van Groningen moet uiterlijk binnen een week na de beëindiging van de sloping schriftelijk kennis worden gegeven van de sub 4 bedoelde plaats, zomede van het aantal, de soort en de maten der vrijgekomen onderdelen;
6. het afkomende materiaal dient gedurende drie jaren na de sloping in voorraad te worden gehouden en mag in die periode alleen met toestemming of op aanwijzing van de Vereniging "De Hollandsche Molen" tegen normale prijzen worden verkocht ten behoeve van het herstel van windmolens, dan wel voor andere doeleinden worden aangewend.

Voor uittreksel,
de Chef Post- en Archiefzaken,

(C.A.J. Brans)